

Jak pracować z tłumaczami pisemnymi i ustnymi

Przewodnik dla organizacji reagowania kryzysowego

Ten krótki przewodnik zawiera:

- W jaki sposób usługi językowe wspomagają skuteczne reagowanie w sytuacji kryzysowej
- Kluczowe terminy, które należy znać
- Co należy wziąć pod uwagę zatrudniając zawodowych tłumaczy pisemnych i ustnych
- Wskazówki i narzędzia do skutecznego tłumaczenia pisemnego i ustnego oraz komunikacji wielojęzycznej
- Dodatkowe materiały ułatwiające podnoszenie świadomości i korzystanie z pomocy językowej

Zrozumienie wsparcia językowego może zapewnić bardziej skuteczną komunikację w sferze humanitarnej pomocy

Tłumaczenia ustne i pisemne wzmacniają działania humanitarne poprzez:

- Zagwarantowanie **zrozumienia kluczowych informacji** dotyczących świadczenia usług i dystrybucji pomocy.
- Poprawa **dostępu do pomocy i usług** w zakresie języków, których ludzie używają i które rozumieją.
- Obniżenie ryzyka **marginalizacji oraz wykluczenia** ze względu na język.
- Umożliwienie ludziom **komunikacji z osobami niosącymi pomoc** w zakresie usług, które są dla świadczone.
- Zwiększenie **udziału podmiotów lokalnych** oraz koordynacji na wszystkich poziomach systemu humanitarnego.

Nawet osoby, które płynnie posługują się danym językiem lub jest to ich język ojczysty, potrzebują wsparcia i szkolenia, aby móc skutecznie tłumaczyć. Osoby reagujące na sytuację kryzysową często posługują się więcej niż jednym językiem. Te umiejętności językowe są kluczowe dla komunikacji wewnątrz organizacji, z osobami, które otrzymują pomoc oraz z szeroko rozumianym systemem humanitarnym. Jednak tłumaczenia pisemne i ustne to umiejętności wymagające specjalistycznej wiedzy, a prowadzenie komunikacji wielojęzycznej bez odpowiedniego wsparcia może prowadzić do błędnych tłumaczeń, nieścisłości, zamieszania i frustracji.

Tłumaczenie ustne i pisemne są spokrewnione, ale się różnią

Zarówno tłumacze ustni, jak i pisemni przekazują wiadomości z języka źródłowego do języka docelowego. Wielu z nich posiada cenną wiedzę na temat kultury, w której mówi się w danym języku. Jedną istniejącą zasadniczą różnicę:

Tłumacze ustni	Tłumacze pisemni
Zwykle pracują ze słowem mówionym (zebrania, prezentacje, spotkania, wywiady)	Zwykle pracują z tekstem pisanim (raporty, ulotki, książki, kontrakty, rozporządzenia)
Zwykle tłumaczą natychmiast, pod ogromną presją czasu , pomiędzy wypowiedziami dwóch (lub więcej) mówców	Zwykle tłumaczą pod mniejszą presją czasu , dostarczając z powrotem tłumaczenie do zleceniodawcy
Zwykle tłumaczą ustnie w obecności rozmówców , ale mogą również tłumaczyć zdalnie przez telefon lub w czasie rozmowy wideo	Pracują samodzielnie więc nie muszą być w tym samym miejscu, w którym znajdują się osoby potrzebujące tłumaczenia
Przedkładają główne znaczenie nad dokładność , więc mogą sparafrazować pierwotny dobór słów	Dążą do wysokiego poziomu dokładności i precyzji ponieważ mogą skorygować i przeredagować tekst
Często tłumacze ustni tłumaczą bez pomocy np. słowników	Mogą używać pomocy tj. słowników oraz narzędzi CAT (tłumaczenie wspomagane komputerowo)

Zapoznaj się z kluczowymi pojęciami

- **Usługi tłumaczeniowe:** usługi związane z językiem, tj. tłumaczenie pisemne i ustne, których skuteczne wykonywanie wymaga specjalistycznej wiedzy lub szkolenia
- **Dostawca usług językowych:** profesjonalna agencja lub firma oferująca usługi językowe. Niektórzy dostawcy usług językowych specjalizują się w konkretnych usługach, takich jak tłumaczenia prawne
- **Język źródłowy:** źródłowy język informacji
- **Język docelowy:** język, na który tłumaczymy pisemnie lub ustnie
- **Tłumaczenie maszynowe (automatyczne):** automatyczne tłumaczenie poprzez takie aplikacje jak Google Translate lub DeepL
- **Tłumaczenie wspomagane komputerowo (CAT):** program (np. [Matecat](#)), w którym można tłumaczyć maszynowo oraz budować bazę specjalistycznych terminów itd
- **Tłumaczenie ustne konsekwentne:** forma tłumaczeń ustnych, polegająca na tłumaczeniu wypowiedzi mówcy w języku źródłowym po zakończeniu tej wypowiedzi
- **Tłumaczenie symultaniczne:** forma tłumaczeń ustnych, polegająca na tłumaczeniu wypowiedzi mówcy w języku źródłowym równoległe z wypowiedzią
- **Prosty język:** styl pisania, który ma zapewnić jasność, szybkie oraz łatwe czytanie
- **Lokalizacja:** inaczej niż w znaczeniu humanitarnym, lokalizacja w usługach językowych oznacza przystosowanie tłumaczenia do konkretnego kraju, regionu lub kultury

Na koszt tłumaczenia ustnego lub pisemnego wpływa kilka czynników

Czynnik	Na co zwrócić uwagę
Objętość treści	• Stawki za tłumaczenie pisemne zwykle liczone są albo za słowo, albo za stronę. • Stawki przy większej objętości treści są często tańsze za słowo. • Tłumacze ustni zwykle otrzymują stawki za godzinę lub dzień.
Pary językowe	• Bardziej powszechne pary językowe (np. angielski z rosyjskim) są zwykle tańsze niż mniej popularne (np. ukraiński ze suahili) lub pary gdzie trudno jest pozyskać tłumaczy jednego lub obydwu języków (np. angielski z krymskotatarskim) . • Jeśli trudno jest pozyskać tłumacza znającego język źródłowy i język docelowy, należy najpierw przetłumaczyć tekst na język „pośredni” (np. ukraiński-angielski-suahili).
Temat tłumaczenia	• Koszty mogą być wyższe w przypadku treści, które wymagają znajomości złożonego, specjalistycznego słownictwa i kontekstu w celu zapewnienia dokładnego tłumaczenia, np. materiały techniczne i prawne. • Niektórzy tłumacze specjalizują się w konkretnych dziedzinach, jak np. tłumaczenia medyczne.
Format	• Formaty, które są bardziej skomplikowane niż zwykły tekst, np. infografiki i tłumaczenia audiowizualne (napisy), mogą pociągać za sobą dodatkowe koszty. Dzięki temu format tłumaczenia będzie poprawny.
Czas realizacji	• Tłumacze zaproponują przybliżony czas realizacji przy podaniu ceny. • Jeśli tłumaczenie jest pilne, tłumacze mogą podnieść stawkę.
Doświadczenie	• Bardziej doświadczeni tłumacze mogą mieć wyższe stawki, ale ich doświadczenie zapewni bardzo dokładne i rzetelne tłumaczenie. Jest to ważne wtedy, gdy treść jest skomplikowana, wrażliwa lub wymaga specjalistycznej wiedzy.
Standardy i akredytacja	• Certyfikacja (np. ISO 9001 i ISO 17100) określa zdolność dostawcy usług językowych do przestrzegania przepisów międzynarodowych. To może zawierać takie informacje jak: standardy ochrony i zapewnienie, że pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje.
Logistyka	• Jeśli chodzi o tłumaczenia ustne, konieczne może okazać się pokrycie kosztów podróży i zakwaterowania.

Usługi językowe mogą być objęte ubezpieczeniem OC. Jest to szczególnie ważne, gdy mówimy o specjalistycznych tłumaczeniach jak medyczne lub prawne/prawnicze, w przypadku których złe tłumaczenie może nieść poważne konsekwencje. Firmy świadczące usługi językowe zwykle mają ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej. Wielu lingwistów freelancerów również je posiada. Upewnij się, czy tłumaczenie ustne lub pisemne i inne formy usług językowych są objęte ubezpieczeniem lub czy tłumacz je posiada.

Skuteczne przygotowanie może pomóc w uzyskaniu jak największej ilości wsparcia językowego w sytuacjach kryzysowych

Profesjonalni tłumacze i tłumacze ustni mogą nie mieć doświadczenia w pracy w sektorze pomocy humanitarnej. Przedyskutuj cel i odbiorców swoich dokumentów informacyjnych, aby zapewnić im wysoką jakość usług. Zaoferuj wytyczne lub podstawowe szkolenie w zakresie zagadnień humanitarnych, aby zmniejszyć liczbę błędnych tłumaczeń:

- Zasady humanitarne
- Międzynarodowe prawo humanitarne
- Specyficzne dla sektora akronimy (np. WASH, RCCE, MSNA, PSEA)
- Słownictwo specyficzne dla sektora (np. terminy związane z odpowiedzialnością i ochroną i przeciwdziałaniem przed wykorzystywaniem seksualnym i innymi formami przemocy)

Profesjonalni tłumacze i tłumacze ustni, którzy pracują w sektorze zarządzania kryzysowego mogą napotkać wyzwania, które są w stanie wpłynąć na usługi, których świadczą. Pracownicy organizacji pozarządowej oraz społeczność, którzy podejmują się nieformalnych usług językowych mogą również napotkać takie trudności.

Mogą one obejmować:

- Napięcie emocjonalne i psychiczne
- Przemieszczanie lub przeniesienie
- Trudności w płynnej pracy, np. ograniczony dostęp do biura, zakłócenia w działaniu Internetu
- Nagły wzrost popytu na usługi tłumaczeniowe

Organizacje mogą zmniejszyć niektóre z tych problemów poprzez:

- Przewidywanie zapotrzebowania na usługi językowe oraz zawarcia tego zapotrzebowania w budżecie i planowaniu.
- Inwestycję w lingwistów pracujących na miejscu lub nawiązanie współpracy z lokalnymi firmami świadczącymi usługi językowe.
- Przygotowanie treści, która będzie odpowiednia do tłumaczenia.
- Zapewnienie podstawowego szkolenia oraz informacji dla pracowników, którzy będą pracować z tłumaczami pisemnymi i ustnymi.
- Przeznaczenie określonej części czasu własnych pracowników na usługi językowe, jeśli są oni regularnie proszeni o wsparcie językowe.
- Podnoszenie świadomości na temat kluczowej roli, jaką pełnią tłumacze pisemni i ustni oraz popieranie odpowiedniego wsparcia w celu ułatwienia skutecznej komunikacji.

Niektórzy pracownicy i członkowie społeczności z odpowiednimi umiejętnościami językowymi mogą zaoferować swoją pomoc nieodpłatnie lub za małą opłatą w sektorze zarządzania kryzysowego, zwłaszcza jeśli dana sytuacja dotyka ich bezpośrednio. Jednak takie rozwiązanie może nie okazać się rozwiązaniem na dłuższy czas. Większe zrozumienie i bardziej skuteczne planowanie oraz zarządzanie budżetem pomoże organizacjom trwale włączyć usługi językowe w sytuacjach, w których jest to potrzebne.

Lista kontrolna: zarządzanie tłumaczeniem

Skorzystaj z tej listy kontrolnej, aby zapewnić bardziej płynny przebieg pracy i dokładniejsze tłumaczenie.

Czy dokument źródłowy:	Tak
• sprawdzony pod kątem pisowni i gramatyki?	☐
• jasny i łatwy do zrozumienia dla osoby posługującej się językiem źródłowym? <i>Weź pod uwagę zasady użycia prostego języka w celu czytelnego przedstawienia treści.</i>	☐
• napisany jednoznacznym, precyzyjnym językiem, który nie niesie ryzyka błędnej interpretacji?	☐
• wolny od idiomatycznych, kolokwialnych i specyficznych dla danej kultury wyrażeń?	☐
• wolny od akronimów i skrótów? <i>Jeśli musisz użyć jednego z nich, to przy pierwszym użyciu użyj pełnych słów.</i>	☐
• wolny od danych osobowych i informacji poufnych? <i>Jeśli dokument musi je zawierać, ustal procedurę zapewniającą poufność.</i>	☐
• udostępniony w formacie ułatwiającym tłumaczowi edycję tekstu (np. dokument Word, Google doc, czy tekstowy PDF)?	☐
Czy tłumaczowi zapewniono:	
• wymagania dotyczące końcowego tłumaczenia (język docelowy, uwzględniający konkretne dialekty, ostateczny termin, format oraz odbiorców)?	☐
• osobę, z którą można się kontaktować w celu wyjaśnienia wątpliwości, dotyczących tekstu źródłowego?	☐
• wskazanie wszystkiego, co nie wymaga tłumaczenia, np. nazwisk?	☐
• wszelkie niezbędne dokumenty, tj. umowę, kodeks postępowania, politykę ochrony osób przed wykorzystywaniem seksualnym i innymi formami przemocy, umowa o poufności?	☐

Weź pod uwagę poniższe kwestie dotyczące konstrukcji tekstów przy planowaniu tłumaczenia:

- **Nie ma dwóch języków działających w ten sam sposób.** Długość tekstu, interpunkcja oraz konwencje językowe tj. używanie wielkich liter w tytule różnią się w zależności od języka. Niektóre czcionki nie są dostępne w poszczególnych językach.
- **Konstrukcje tekstu nie są uniwersalne.** Tłumaczenie może mieć wpływ na wygląd konstrukcji tekstu. Symbole i zdjęcia mogą nieść ze sobą inne znaczenie- np. ✓ znaczy „poprawny” w wielu kulturach języka angielskiego, ale w niektórych nordyckich i wschodnioazjatyckich językach oznacza „Błędny”.
- **Format ma znaczenie.** Dostarcz tekst w formacie, który można edytować (np. Word/Excel/PowerPoint) zamiast w formatach, których edytować nie można (np. PDF, zdjęcie). Jeśli używasz narzędzi CAT, stosuj proste formatowanie, aby mieć pewność, że tekst można pobrać. Oddziel tekst od formatów nieedytowalnych, tj. grafika, aby można go było przetłumaczyć.

Pomyśl o lokalizacji tłumaczenia, aby łatwiej je było zrozumieć

Lokalizacja oznacza dostosowanie treści do konkretnego kraju lub kultury. Możesz zlokalizować tą samą treść na różne sposoby. Np. treść dla języka angielskiego może być zlokalizowana w inny sposób dla amerykańskiego i nigeryjskiego odbiorcy. Dostawcy usług językowych często dostarczają informację o lokalizacji. Jeśli tłumaczenie ma miejsce w ramach Twojej organizacji, miej na uwadze poniższe elementy w celu stworzenia najbardziej odpowiedniego i skutecznego tłumaczenia:

- **Tekst**
 - **Dialekt:** czy pisownia, słownictwo, gramatyka różnią się pomiędzy standardową formą języka docelowego a dialektami, używanymi przez odbiorcę?
 - **Odniesienia nieprzetłumaczalne:** czy tekst zawiera odniesienia do kultury, idiomy oraz humor, który może być nieznanym odbiorcy?
- **Liczebniki**
 - **Format liczbowy:** jakich znaków interpunkcyjnych używają ludzie do zapisywania ułamków dziesiętnych i dużych liczb? Czy odbiorca zna cyfry arabskie (1,2,3), czy też stosuje inny system numeracji?
 - **Jednostki miary:** czy bardziej popularne są jednostki metryczne, czy imperialne? Czy odbiorca używa lokalnych jednostek miary (np. „manzany” do miary ziemi w Ameryce Łacińskiej)?
 - **Waluta:** czy symbole waluty umieszczane są przed, czy po liczbie? Czy odbiorca lepiej zrozumie wartość waluty, jeśli użyjesz równowartości w walucie lokalnej lub zawrzesz walutę z tekstu źródłowego oraz walutą lokalną?
 - **Data i czas:** jaki jest standardowy format daty? Który format czasu jest bardziej powszechny: 12 czy 24 godzinny? Czy należy określić strefy czasowe?
 - **Informacje kontaktowe:** jaki jest format numerów telefonów i adresów?
- **Elementy wizualne**
 - **Kolor:** czy kolory w Twojej konstrukcji tekstu mają konkretne znaczenie polityczne, kulturowe lub religijne?
 - **Ilustracje:** jeśli Twój materiał zawiera zdjęcia lub grafikę przedstawiającą ludzi, czy będą one rozpoznawalne dla odbiorcy (kolor skóry, ubranie, mundur lub zawód)?

Weź pod uwagę korzyści i ryzyko używania komputerowych narzędzi wspomagających tłumaczenie

Tłumaczenie maszynowe i narzędzia CAT wspomagają, ale nie mogą zastąpić człowieka, specjalisty w dziedzinie tłumaczeń. Tłumaczenie maszynowe często jest używane w komunikacji w zarządzaniu kryzysowym ponieważ:

- Można dzięki nim uzyskać szybkie tłumaczenie.
- Są dostępne online lub w aplikacji i są łatwe w użyciu, nawet gdy ktoś nie jest z nimi zaznajomiony.
- Są one dostępne bezpłatnie lub za niską opłatą.

Organizacje nie powinny jednak polegać na oprogramowaniu do tłumaczeń w celu rozwiązania wszelkich kwestii związanych z językiem i komunikacją językową w sektorze pomocy humanitarnej:

- Tłumaczenie maszynowe może stworzyć nienaturalnie brzmiący tekst lub źle zinterpretować tekst źródłowy.
- Jest często niedostępne w językach zmarginalizowanych. Jeśli jest dostępne w tych językach, jego jakość zwykle jest niska.
- Użycie narzędzi CAT wymaga czasu i szkolenia w celu ich poprawnego użycia.

Jeśli używasz tłumaczenia maszynowego lub narzędzi CAT, zawsze należy sprawdzić i edytować tekst, aby mieć pewność, że jest on jasny, dokładny i odpowiedni.

Rady dla skutecznej współpracy z tłumaczami ustnymi

Przed interakcją:

- **Skompletuj odpowiednią dokumentację.** Może ona zawierać kodeks postępowania, politykę ochrony osób przed wykorzystywaniem seksualnym i innymi formami przemocy, umowę o zachowaniu poufności, zgodę na bycie nagrywanym i umowę, jeśli tłumacz otrzymuje wynagrodzenie.
- **Potwierdź kwestię logistyki.** Porozum się w sprawie długości i częstotliwości przerwy. Zapewnij drobny poczęstunek, jeśli możesz.
- **Podaj kontekst tłumaczenia,** tj. porządek spotkania, nazwiska i imiona rozmówców oraz podstawowe informacje.
- **Wyjaśnij specjalistyczne słownictwo.** Jeśli możesz, przygotuj dla tłumacza listę lub glosariusz specjalistycznych terminów.
- **Sprawdź sprzęt.** Jeśli trzeba, zapewnij stabilne połączenie. Sprawdź akustykę, jakość dźwięku i działanie sprzętu. Jeśli trzeba, upewnij się, że Twój program do konferencji obsługuje tłumaczenie symultaniczne
- **Zminimalizuj zakłócenia.** Tłumaczenie ustne wymaga koncentracji. Znajdź ciche, przestronne miejsce, gdzie wszyscy mogą usiąść lub wygodnie stanąć. Wyłącz lub wycisz telefony komórkowe.
- **Dojdź do porozumienia w sprawie protokołu awaryjnego** w razie gdyby tłumacz nagle musiał skończyć pracę.

Podczas interakcji:

- **Mów powoli i często rób przerwy.** Mów wolniej niż zwykle. Rób przerwy przynajmniej po 3-4 zdaniach. Wytłumacz innym mówcom, że także powinni robić przerwy. Nigdy nie przeszkadzaj lub mów jednocześnie z tłumaczem.
- **Używaj jasnego języka.** Unikaj używania żargonu, akronimów, idiomów i slangu. Są one trudne do natychmiastowego tłumaczenia.
- **Staraj się, aby rozmowa brzmiała naturalnie.** Patrz na osobę, do której mówisz, nie na tłumacza. Stosuj zwroty bezpośrednie, nie mów do tłumacza np. „powiedz im/Państwu...”. Dzięki temu rozmowa będzie naturalna, a tłumacz pozostanie neutralny.
- **Daj wystarczająco dużo czasu.** Pamiętaj, że tłumaczenie konsekwentnie podwaja czas interakcji.

Po skończonej interakcji:

- **Podziękuj tłumaczowi.** Powszechna praktyka i grzeczności wymaga uczynienia tego w obecności mówców i słuchaczy.
- **Wysłuchaj sprawozdanie.** może się zdarzyć, że tłumacz będzie chciał dodać coś, czego nie mógł powiedzieć w czasie spotkania. Tłumacze mogą również mieć szerszą wiedzę o kulturze, co nada kontekstu wypowiedzi mówcy.
- **Przygotuj się do przyszłych tłumaczeń.** Przedyskutuj co należy poprawić w następnej interakcji.

Język jest bardzo osobistą sprawą i tłumaczenie ustne może być bardzo emocjonujące.

Rozmowa o jakichkolwiek wrażliwych aspektach zlecenia z tłumaczem pomoże pracować wydajniej. Może to obejmować:

- Wyjaśnienie, że treść tłumaczenia może być sprzeczna z jego/jej osobistymi przekonaniami.
- Porozumienie w sprawie procedury, gdy tłumacz musi zrobić przerwę lub zakończyć interakcję.
- Rozmowę po interakcji o wszystkim, co było dla tłumacza niepokojące.
- Zapewnienie częstszych/dłuższych przerw, jeśli treść jest niepokojąca.
- Zasugerowanie przerw lub zakończenia tłumaczenia, jeśli tłumacz nie może pozostać spokojny i neutralny.
- Zaoferowanie wsparcia psychologicznego.

Skuteczne tłumaczenie ustne jest czymś więcej, niż umiejętnościami językowymi

Nigdy nie powinieneś żądać i oczekiwać od dzieci tłumaczenia ustnego, nawet jeśli je zaoferują. Jest to wyspecjalizowana umiejętność, która wymaga szkolenia oraz wiedzy eksperckiej. Tłumaczenie ustne może również wywoływać niepokój i traumę. Polegaj na dzieciach tylko w sytuacjach zagrożenia życia.

Czynnik	Na co zwrócić uwagę
Tożsamość, grupa i społeczność	Ludzie mogą mieć większe zaufanie i czuć się bardziej komfortowo przy kimś, kto jest tej samej płci lub pochodzi z tej samej grupy lub społeczności. To może być nawet ważne w dyskusjach na tematy wrażliwe tj. konsultacje medyczne lub zgłaszanie nadużyć. Zalecenia: Poszukaj tłumaczy o różnych cechach (tożsamość, społeczność itd.).
Znajomość osoby	Tłumacze, którzy wydają się bliżsi osobie, z którą się porozumiewasz (np. rodzina lub znajomi) mogą pomóc tej osobie czuć się pewniej. Mogą oni również zniekształcać informacje lub dodać swoje własne opinie. Ktoś, kto przeżył traumę, może nie chcieć, aby znajoma osoba pełniła rolę tłumacza, z powodu strachu, wstydu lub obawy przed napiętnowaniem. Zalecenia: Zapytaj osobę, kogo by wolała.
Napięcie psychiczne	Tłumaczenie ustne jest psychicznie bardzo męczące. Tłumacze ustni muszą mieć przerwy, aby móc dokładnie tłumaczyć. Zalecenia: Zapewnij przerwy lub pracę tłumaczy ustnych na zmianę.
Logistyka	W przypadku korzystania z tłumaczenia symultanicznego należy skorzystać z usług dwóch tłumaczy - po jednym dla każdego kierunku pary językowej. Jeśli spotkanie trwa dłużej, niż godzinę, powinno się zaangażować co najmniej dwóch tłumaczy do jednego kierunku tłumaczenia. Techniczne aspekty (połączenie internetowe, oprogramowanie do konferencji) mogą być mylące. Zalecenia: Planuj razem z tłumaczem. Sprawdź, czy sprzęt działa.
Wydajność zasobów	Zaangażowanie tych samych tłumaczy ustnych lub zatrudnienie tłumaczy w organizacji może okazać się bardziej wydajne. Lepsze tłumaczenie pozwala zmniejszyć nakłady na rozwiązywanie problemów związanych z nieporozumieniami między organizacjami a osobami otrzymującymi pomoc. Zalecenia: Uwzględnij wsparcie językowe w budżecie.

Szkolenie z zakresu skutecznej komunikacji pozajęzykowej pomaga tłumaczom w efektywnej pracy. Szkolenie w zakresie rozpoznawania i radzenia sobie z uprzedzeniami i stereotypami pomaga ludziom interpretować informacje bez ich zniekształcania, zwłaszcza w przypadku grup marginalizowanych. Świadomość kulturowa pomaga tłumaczom ustnym na przekazanie informacji w sposób czytelny, jeśli nie są zaznajomieni z kulturą rozmówców.

Nieformalni tłumacze ustni mogą dysponować umiejętnościami językowymi, ale potrzebują Twojego wsparcia, aby zapewnić poprawne tłumaczenie

Nieformalni lub niezawodowi tłumacze są osobami mającymi językowe umiejętności i oferującymi usługi językowe w danej chwili, aby pomóc w komunikacji pomiędzy osobami niosącymi pomoc a tymi, którzy pomocy potrzebują. Jednak w specjalistycznych tłumaczeniach tj. konsultacje medyczne, tłumacze niezawodowi bez odpowiedniego przeszkolenia mogą nie przekazać wszystkich informacji. Może to mieć poważne konsekwencje.

Porady dotyczące skutecznej komunikacji wielojęzycznej

Prowadzenie wielojęzycznych spotkań i dostarczenie wielojęzycznych informacji znaczy więcej, niż tylko udostępnienie informacji w wielu językach. Poniższe wskazówki pomogą organizacjom zagwarantować, że wsparcie językowe przyniesie maksymalne korzyści:

- **Należy jasno określić, że dostępne są informacje dostępne w wielu językach.** Rozpoczynaj wiadomości e-mail dla dwujęzycznych grup roboczych pozdrowieniem w dwóch językach. Podaj informacje techniczne o pomocy językowej w języku odbiorcy. (Przykładowo, zdanie „Tutaj można znaleźć wersję ukraińską tego dokumentu” powinno być napisane w języku ukraińskim, nie polskim.) Na początku tłumaczonych spotkań, wytłumacz jak można znaleźć tłumaczenie we wszystkich językach.
- **Traktuj języki jako tak samo ważne.** Udostępnij porządek i protokół spotkań w obu językach. Udostępnij tłumaczenie dokumentów (zakres działań, plany reagowania) w odpowiednim czasie. Pozwól, aby wszyscy uczestnicy spotkania mogli zadawać pytania w języku, w którym czują się najlepiej.
- **Zajmij się kwestiami logistycznymi i administracyjnymi.** Sprawdź, czy tłumaczenie ustne działa przed rozpoczęciem spotkania. Rób przerwy w czasie spotkania, aby naprawić wszelkie pojawiające się problemy, zamiast po prostu „zrezygnować” z tłumaczenia. Na dłuższą metę pozwoli to zaoszczędzić czas, pomagając ludziom w jasnym zrozumieniu informacji i uniknięciu konieczności wyjaśniania nieporozumień lub odpowiadania na kolejne pytania. Dostosuj czas spotkania, aby mieć czas na wyjaśnienie jak uzyskać dostęp do tłumaczenia. Pamiętaj, że spotkania będą dwa razy dłuższe przy tłumaczeniu konsekwentnym.
- **Zachęcaj do zabierania głosu osoby posługujące się językiem reprezentowanym przez mniejszość.** Wchodź z założenia, że każdy posługuje się językiem na innym poziomie. Miej świadomość, że osoby, które z mniejszym komfortem posługują się językiem większości, będą potrzebowały czasu, aby przetworzyć informacje oraz ułożyć w wypowiedź to, co chcą powiedzieć.

Sprawdź inne przydatne materiały

- CLEAR Global, [Praktyczne wskazówki dla ustnych tłumaczy lokalnych](#)
- CLEAR Global/TWB, [Terenowy przewodnik po tłumaczeniach ustnych w ramach akcji humanitarnych i mediacji kulturowych](#)
- CLEAR Global/TWB and OXFAM, [Sześć wskazówek dla pracowników humanitarnych współpracujących z tłumaczami w zakresie wrażliwych tematów](#)
- CLEAR Global, [Czym jest prosty język?](#)
- CLEAR Global, [Glosariusze](#)

Dowiedz się więcej o naszej reakcji na sytuację w Ukrainie, odwiedzając stronę clearglobal.org/ukraine-response/

lub skontaktuj się z nami pod adresem info@clearglobal.org